

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้ คือ

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนวังลิ้นฟ้าวิทยาคม อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 42 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ชนิด ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 10 แผน แผนการสอนละ 1–2 ชั่วโมง รวมเวลา 12 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย เลือกรอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
3. แบบวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียนในการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

วิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 10 แผน มีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กรมวิชาการ, 2544 : ก : 1-34) สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (กรมวิชาการ, 2544 : ก : 1-29) และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวังลิ้นฟ้าวิทยาคม อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

1.2 วิเคราะห์เนื้อหา ของกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน ค33101 ภาคเรียนที่ 2 จากหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งมีทั้งหมด 4 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 อสมการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 สถิติ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ความน่าจะเป็น

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การเสริมทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์

นำเนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ที่ 1-4 มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาสาระสำคัญ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อนำไปกำหนดเป็นรายละเอียดในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาสาระ สาระสำคัญ และผลการเรียนรู้
ที่คาดหวัง วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน ค33101 เรื่อง อสมการ

เนื้อหา	สาระสำคัญ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
1. อสมการและกราฟแสดงจำนวน	<p>1.ประโยคสัญลักษณ์ที่แสดงความสัมพันธ์ของจำนวนโดยใช้เครื่องหมาย $<, >, \leq, \geq$ หรือ $\neq$ เรียกว่า อสมการ</p> <p>2.จำนวนต่างๆสามารถแสดงด้วยสัญลักษณ์บนเส้นจำนวนซึ่งเราสามารถใส่เส้นจำนวนแสดงจำนวนใดๆ โดยใช้จุดทึบ จุดโปร่ง หรือใช้เส้นหนาก็ได้ และจะสื่อความหมายแทนจำนวนที่แตกต่างกันไปตามสัญลักษณ์นั้นๆ</p>	<p>1.เขียนประโยคภาษาและประโยคสัญลักษณ์แสดงอสมการ</p> <p>2.เขียนกราฟแสดงจำนวนที่มีความหมายแตกต่างกัน</p> <p>3.อธิบายความหมาย ลักษณะของประโยคที่เป็นอสมการและกราฟแสดงจำนวน</p>
2. อสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว	<p>รูปทั่วไปของอสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวสามารถเขียนได้ในรูปต่อไปนี้ เมื่อ a, b, c เป็นค่าคงตัว และ $a \neq 0$</p> <p>1.1 $ax + b < c$</p> <p>1.2 $ax + b \leq c$</p> <p>1.3 $ax + b > c$</p> <p>1.4 $ax + b \geq c$</p> <p>1.5 $ax + b \neq c$</p>	<p>4. ระบุได้ว่าประโยคสัญลักษณ์ใดเป็นประโยคอสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว</p> <p>5. เขียนประโยคสัญลักษณ์อสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวจากประโยคภาษา</p>

เนื้อหา	สาระสำคัญ	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
3. การแก้สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว	การแก้สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว เป็นการหาคำตอบของสมการ ซึ่งการใช้สมบัติการ ไม่เท่ากันจะช่วยให้การแก้สมการหรือการหาคำตอบของสมการทำได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้นเข้าใจง่ายกว่าการใช้วิธีแทนค่า และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้โจทย์ปัญหาได้ในระดับต่อไป	6.ใช้หลักการความไม่เท่ากันในการแก้สมการหรือหาคำตอบของสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว 7.เขียนกราฟแสดงคำตอบของสมการ 8.มีทักษะในการแก้สมการหรือหาคำตอบของสมการ โดยใช้สมบัติการ ไม่เท่ากันและหลักการของค่าสัมบูรณ์
4. โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว	ขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว 1)วิเคราะห์โจทย์กำหนดสิ่งใด และต้องการทราบอะไร 2)สมมุติตัวแปรแทนสิ่งที่โจทย์ต้องการหรือสิ่งที่เราต้องการทราบ 3)เขียนประโยคสัญลักษณ์แทนประโยคภาษาแสดงความสัมพันธ์ 4)แก้สมการ (ใช้สมบัติการ ไม่เท่ากัน) 5)ตรวจสอบคำตอบ	9.มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับหลักการวิธีการหรือขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาสมการ เชิงเส้นตัวแปรเดียวและนำไปประยุกต์ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน 10.มีทักษะในการแสดงขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว 11.อธิบายขั้นตอนและวิธีการแก้โจทย์ปัญหาสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว

1.3 ศึกษา วิธีการ หลักการ ทฤษฎีและเทคนิคการเขียนแผน

การจัดการเรียนรู้จากเอกสาร คำราชอง สุวิทย์ มูลคำ (2549 : 57 – 64) และเอกสารประกอบการเรียนการสอนของ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549 : 297 – 321)

1.4 ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากเอกสาร สมบัติ กาญจนารักษ์พงศ์ (2547 : 36-37) และทิสนา แจมมณี (2548 : 267-268) เพื่อนำมาใช้ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

1.5 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 10 แผน ดังนี้

1.5.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง อสมการและ
กราฟแสดงจำนวน

1.5.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง อสมการและ
กราฟแสดงจำนวน

1.5.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง อสมการและ
กราฟแสดงจำนวน

1.5.4 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง อสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว

1.5.5 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง อสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว

1.5.6 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง อสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว

1.5.7 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง อสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว

1.5.8 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง การแก้อสมการเชิงเส้น
ตัวแปรเดียว

1.5.9 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง การแก้อสมการเชิงเส้น
ตัวแปรเดียว

1.5.10 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง การแก้อสมการเชิงเส้น
ตัวแปรเดียว

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและการประเมินผล ในแต่ละแผน แล้วปรับปรุงตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่ปรับแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบโดยพิจารณาในเรื่องความชัดเจน ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความสอดคล้องระหว่างสาระสำคัญ จุดประสงค์กับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและการประเมินผล ดังรายชื่อต่อไปนี้

17.1 ผศ. ดร.อรุณี จันทร์ศิลา Ph.D. (Psycho- Teaching Math) อาจารย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา คณิตศาสตร์

17.2 ผศ. ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรัญ ชูขจรเคื่อง กศ.ค. (วิจัยและประเมินผล
การศึกษา) อาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย

17.3 ดร.ภูษิต บุญทองเถิง ศษ.ค. (หลักสูตรและการสอน) อาจารย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินหาค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์
ปรากฏว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 10 แผน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 78.65 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์
ดีมาก

1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงแล้ว จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อ
นำไปใช้จริง

2. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นข้อสอบชนิดปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ ต้องการ
30 ข้อ มีขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาคำอธิบายรายวิชาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังวิชาคณิตศาสตร์
พื้นฐาน 333101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ประจำปีภาคเรียนที่ 2

2.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และ
กำหนดจำนวนข้อสอบที่ต้องการ เรื่อง อสมการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รายละเอียด
ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนข้อสอบที่ต้องการกับจุดประสงค์การเรียนรู้

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ	
		ทั้งหมด	ต้องการ
1. อสมการและกราฟแสดงจำนวน	1. เขียนประโยคภาษาและประโยคสัญลักษณ์แสดงอสมการ	5	3
	2. เขียนกราฟแสดงจำนวนที่มีความหมายแตกต่างกัน	3	2
	3. อธิบายความหมาย ลักษณะของประโยคที่เป็นอสมการและกราฟแสดงจำนวน	2	1
2. อสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว	4. ระบุได้ว่าประโยคสัญลักษณ์ใดเป็นประโยคอสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว	3	2
	5. เขียนประโยคสัญลักษณ์อสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวจากประโยคภาษา	5	4
3. การแก้สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว	6. ใช้หลักการความไม่เท่ากันในการแก้สมการหรือหาคำตอบของอสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว	5	3
	7. เขียนกราฟแสดงคำตอบของอสมการ	5	4
	8. มีทักษะในการแก้สมการหรือหาคำตอบของอสมการโดยใช้สมบัติการไม่เท่ากันและหลักการของค่าสัมบูรณ์	2	2

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ	
		ทั้งหมด	ต้องการ
4. โจทย์ปัญหา อสมการเชิงเส้น ตัวแปรเดียว	9. มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับ หลักการวิธีการหรือขั้นตอน การแก้โจทย์ปัญหาอสมการ เชิงเส้นตัวแปรเดียวและนำไป ประยุกต์ในการแก้ปัญหาใน ชีวิตประจำวัน	5	3
	10. มีทักษะในการแสดง ขั้นตอนการ แก้โจทย์ปัญหา อสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว	5	3
	11. อธิบายขั้นตอนและวิธีการ แก้โจทย์ปัญหาอสมการเชิงเส้น ตัวแปรเดียว	5	3
รวม		45	30

2.3 ศึกษาวิธีการและหลักการวัดและประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์จาก
เอกสารของกระทรวงศึกษาธิการ และหลักการเขียนข้อสอบชนิดปรนัยเลือกตอบจากเอกสาร
ตำรา ของเขาวดี วิบูลย์ศรี (2547 : 216 – 227) สมนึก ภัททิยชนี (2547 : 203-238) และ
อรนุช ศรีสะอาด (2548 ข : 56 -60) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

2.4 เขียนข้อสอบชนิดปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวนทั้งหมด 45 ข้อ
และต้องการใช้จริง 30 ข้อ โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหาย่อยและจุดประสงค์การเรียนรู้

2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ที่สร้างขึ้น
เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของแบบทดสอบ
และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ที่ปรับปรุง
แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับ
จุดประสงค์การเรียนรู้ (สมนึก ภัททิยชนี, 2546 : 218 – 220) ซึ่งมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนี้วัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนี้วัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนี้ไม่วัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ตัวอย่างแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาข้อสอบต่อไปนี้ว่าวัดตรงจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยการทำ
เครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่อง +1 , 0 หรือ -1 ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อสอบ	ผลการพิจารณา		
		1	0	-1
1. ใช้หลักการความไม่เท่ากันในการแก้สมการหรือหาคำตอบของสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว	<p>1. ข้อใดเป็นคำตอบของสมการ</p> $\frac{x}{3} - 1 > x + \frac{x}{2}$ <p>ก. $x < \frac{-6}{7}$ ข. $x > \frac{7}{6}$</p> <p>ค. $x > \frac{6}{7}$ ง. $x < \frac{-7}{6}$</p> <p>2. ข้อใดเป็นคำตอบของสมการ</p> $5 < 2m - 4 < 3m - 9$ <p>ก. $m > 3$</p> <p>ข. $m > 4$</p> <p>ค. $m > 5$</p> <p>ง. $m > 6$</p> <p>3. ถ้า $60 + 5(y - 7) < 6(2y - 9) + 10(y - 2)$ ข้อใดถูกต้อง</p> <p>ก. $y < \frac{25}{7}$ ข. $y > \frac{27}{7}$</p> <p>ค. $y < 5\frac{14}{17}$ ง. $y > 5\frac{14}{17}$</p>			

2.7 นำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อหาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ใช้สูตร IOC แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 ไว้ใช้

2.8 นำข้อสอบที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาพิมพ์เป็นแบบทดสอบแล้วนำไปทดลองสอบ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 32 คน โรงเรียนวังลิ้นฟ้าวิทยาคม ต.คำเหมือดแก้ว อ.ห้วยเม็ก จ.กาฬสินธุ์

2.9 นำกระดาษคำตอบที่ได้ตรวจให้คะแนน มาวิเคราะห์อำนาจจำแนก (B-Index) เป็นรายข้อ ถ้าค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ถึง 1.00 จะคัดเลือกไว้ใช้ พบว่าข้อสอบเข้าเกณฑ์จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ค่าที่ (t) ตั้งแต่ 0.22 ถึง 0.53

2.10 นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้ มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ของ โลเวท (Lovett) ได้ค่าความเชื่อมั่น (r_{∞}) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.79

2.11 จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการทดลองจริง

3. สร้างแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารจิตวิทยาเกี่ยวกับการวัดความพึงพอใจ ของ โยธิน ศันสนบุษ (2530 : 66-71) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 14) สาโรช ไชยสมบัติ (2534 : 15) นิคม พรหมน้อย (2529 : 10) และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียนของ สุรพงษ์ บรรจงสุข (2547 : 105 – 10) และสำราญ เนื่องกัลยา (2549 : 108 – 109)

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ จากเอกสารตำราของ สมนึก ภัททิยธนี (2546 : 37 – 4) สมบัติ ท้ายเรือคำ (2547 ; 74 – 79) และชวลิต ชูกำแหง (ม.ป.ป. : 111 – 116) โดยใช้แบบวัดของลิเคิร์ต (Likert) ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบ่งระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.3 สร้างแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ มี 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 28 ข้อ ต้องการใช้จริง 20 ข้อ ซึ่งได้แบ่งคำถามออกเป็น 4 ด้าน คือ

3.3.1 ด้านเนื้อหา

3.3.2 ด้านสื่อการเรียนรู้

3.3.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.3.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล

3.4 นำแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของข้อคำถาม และพฤติกรรมชี้วัดความพึงพอใจของแบบวัดความพึงพอใจ และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3.5 นำแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียน ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมกับที่ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสมของข้อความกับพฤติกรรมที่จะวัด พบว่า ได้แบบวัดความพึงพอใจไว้ใช้ จำนวน 28 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 – 1.0 จึงได้จัดพิมพ์เป็นข้อคำถามเพื่อนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังลิ้นฟ้าวิทยาคม จำนวน 42 คน

3.6 นำแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ที่นักเรียนตอบ มาตรวจให้คะแนนแล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยโปรแกรมสำเร็จรูป (B – Index) ได้ข้อคำถามเข้าเกณฑ์ 20 ข้อ ซึ่งมีค่าตั้งแต่ 0.25 – 0.68

3.7 นำแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ที่คัดเลือกไว้ 20 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของ ครอนบาค (α) มีค่าเท่ากับ 0.79

3.8 พิมพ์แบบวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้เป็นฉบับจริง เพื่อทำการเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขอความร่วมมือกับผู้บริหารในการทำวิจัย
2. พบครูประจำชั้นของห้องที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อชี้แจงรูปแบบงานวิจัย
3. สร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย เป็นระยะเวลา 3 วัน วันละ 20 นาที
4. ผู้วิจัยทำการทดสอบ (Pretest) กับนักเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
5. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มเป้าหมายด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง อสมการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยตนเอง

โดยทดลองสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 1 ชั่วโมง ในช่วงเวลา 08.30 น. ของวันจันทร์ - วันพุธ
จนสิ้นสุดการทดลอง

6. เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปจนครบ 3 สัปดาห์แล้ว ผู้วิจัยทำการ
ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกัน

7. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติการวิเคราะห์
และการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ
ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย
($\bar{X}$) ค่าร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำคะแนนที่ได้ไปเปรียบเทียบกับ
เกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนที่ตั้งไว้ คือร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม และร้อยละของผู้ที่ผ่าน
เกณฑ์ทั้งหมดไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้คือ 75 ของนักเรียนทั้งชั้น

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
แบบสัมภาษณ์นักเรียน และแบบทดสอบย่อยโดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าว มาวิเคราะห์ อภิปราย
ผลและลงข้อสรุปเป็นความเรียง เพื่อสะท้อนให้เห็นสภาพ ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการวิจัย
และแนวทางแก้ไข พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละโดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ f แทน ความถี่
 N แทน จำนวนทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	n	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่ม
	$\sum fx$	แทน	ผลรวมของความถี่คูณคะแนนแต่ละตัว

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S^2	แทน	ความแปรปรวน
	S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	fx	แทน	ความถี่ของคะแนนคูณคะแนนแต่ละตัว
	n	แทน	จำนวนคะแนน
	$\sum$	แทน	จำนวนผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้

2.1 ค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ โดยใช้

ดัชนีความสอดคล้อง IOC

$$IOC = \frac{\sum r}{n}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับ จุดประสงค์
	$\sum r$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum x_i - \sum x_i^2}{(k-1) \sum (x_i - c)^2}$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	K	แทน	จำนวนข้อสอบ
	x_i	แทน	คะแนนสอบแต่ละคน
	C	แทน	คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ
	$\sum$	แทน	ผลรวม

2.3 ค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หลังจากนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์พิจารณาค่า B โดยใช้สูตรดังนี้ (B-Index หรือ Brennan Index)

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
	N_1	แทน	จำนวนคนรอบรู้ (หรือสอบผ่านเกณฑ์)
	N_2	แทน	จำนวนคนไม่รอบรู้ (หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์)
	U	แทน	จำนวนรอบรู้ (หรือสอบผ่านเกณฑ์) ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนไม่รอบรู้

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 75 ใช้การทดสอบทีแบบกลุ่มเดียว (One sample t-test)

$$t = \frac{\bar{X} - \gamma_0}{S/\sqrt{n}} \quad ; \quad df = n-1$$

เมื่อ	t	เป็นค่าสถิติทดสอบ
	$\bar{X}$	เป็นค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	γ_0	เป็นค่าคงที่หรือค่าเฉลี่ยของประชากรที่ต้องการเปรียบเทียบ
	S	เป็นส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	n	เป็นขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY